

Lieta C-410/19

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2019. gada 27. maijs

Iesniedzējtiesa:

Supreme Court of the United Kingdom

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 22. maijs

Apelācijas sūdzības iesniedzējs:

The Software Incubator Ltd

Atbildētājs:

Computer Associates (UK) Ltd

**SUPREME COURT OF THE UNITED KINGDOM (APVIENOTĀS
KARALISTES AUGSTĀKĀ TIESA)**

2019. gada 22. maijs

[..]

[..]

Computer Associates (UK) Ltd (atbildētājs) pret

The Software Incubator Ltd (apelācijas sūdzības iesniedzējs)

PĒC apelācijas sūdzības iesniedzēja pārstāvja un atbildētāja pārstāvja
UZKLAUSĪŠANAS 2019. gada 28. martā

IZDOD ŠĀDU RĪKOJUMU:

1. uzdot šī rīkojuma pielikumā iekļautos jautājumus Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma sniegšanai saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu;

2. apturēt jebkādu tiesvedību minētajā lietā starp apelācijas sūdzības iesniedzēju un atbildētāju [...] [..], līdz Eiropas Savienības Tiesa par šiem jautājumiem pieņems nolēmumu vai tiks pieņemts jauns rīkojums;
3. atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu. **[oriģ. 2. lpp.]**

PIELIKUMS

Iesniedzējtiesa

1. Iesniedzējtiesa ir *Supreme Court of the United Kingdom*.

Puses

2. Pamatlietas puses:
 - 2.1. *Software Incubator Limited* (turpmāk tekstā – “*Software Incubator*”), [...] [..].
 - 2.2. *Computer Associates UK Limited* (turpmāk tekstā – “*Computer Associates*”), [...] [..].

Pamatlietas priekšmets

3. Pamatlieta attiecas uz prasījumu, ko *Software Incubator* izvirzīja pret *Computer Associates* par atlīdzību saskaņā ar *Commercial Agents (Council Directive) Regulations 1993* (Tirdzniecības pārstāvju (Padomes Direktīva) 1993. gada noteikumi) (turpmāk tekstā – “**Noteikumi**”), ar kuriem Apvienotā Karaliste ievieša Padomes Direktīvas 86/65/EEK (1986. gada decembris) par dalībvalstu tiesību aktu koordinēšanu attiecībā uz pašnodarbinātiem tirdzniecības pārstāvjiem (turpmāk tekstā – “direktīva”) noteikumus savos tiesību aktos.
4. Jautājumi attiecas uz to, vai direktīvas 1. panta 2. punktā ietvertā tirdzniecības pārstāvja definīcija, kas attiecas uz “preču pārdošanu”, attiecas uz datorprogrammatūras kopiju, kas tiek piegādāta pilnvarotāja klientam elektroniski kopā ar beztermiņa licences piešķiršanu programmatūras kopijas lietošanai. **[oriģ. 3. lpp.]**
5. *Software Incubator* apgalvoja, ka datorprogrammatūras piegādāšana pilnvarotāja klientam elektroniski kopā ar beztermiņa licences piešķiršanu programmatūras kopijas lietošanai ir “preču pārdošana” direktīvas 1. panta 2. punkta izpratnē. *Computer Associates* apgalvoja, ka datorprogrammatūras piegādāšana pilnvarotāja klientam elektroniski kopā ar ierobežota termiņa vai beztermiņa licences piešķiršanu programmatūras kopijas lietošanai nav “preču pārdošana” direktīvas 1. panta 2. punkta izpratnē.
6. *High Court of England and Wales* (Anglijas un Velsas Augstā tiesa) ar 2016. gada 1. jūlija spriedumu atzina, ka elektroniski piegādātas programmatūras piegāde kopā ar beztermiņa licenci ir uzskatāma par “preču pārdošanu”, un piesprieda

izmaksāt *Software Incubator* 475 000 GBP kompensāciju saskaņā ar Noteikumiem.

7. Pēc šī sprieduma pārsūdzēšanas *Court of Appeal of England and Wales* (Anglijas un Velsas Apelācijas tiesa) ar 2018. gada 19. marta spriedumu atzina, ka programmatūra, kas pilnvarotāja klientam piegādāta elektroniski, nevis fiziskā datu nesējā, nav uzskatāma par “*precēm*” Noteikumu 2. panta 1. punkta un direktīvas 1. panta 2. punkta izpratnē. Balstoties uz šo atzinumu, Apelācijas tiesa secināja, ka *Software Incubator* šo noteikumu izpratnē nav tirdzniecības pārstāvis, un noraidīja tā prasību par kompensāciju saskaņā ar Noteikumiem.
8. *Software Incubator* pēc tam vērsās *Supreme Court of the United Kingdom* (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa), lai saņemtu atļauju pārsūdzēt Apelācijas tiesas lēmumu. Ar 2019. gada 28. marta rīkojumu Augstākā tiesa atļāva iesniegt apelācijas sūdzību un tagad ar šo jautājumu vērsās Eiropas Savienības Tiesā, lai saņemtu prejudiciālu nolēmumu.

Būtiskie fakti [oriģ. 4. lpp.]

Līgums

9. *Software Incubator* prasība izriet no līguma, kas noslēgts starp *Software Incubator* un *Computer Associates* 2013. gada 25. martā (turpmāk tekstā – “**Līgums**”). Saskaņā ar Līguma 2.1. punktu *Software Incubator* uzņēmuma *Computer Associates* vārdā attiecībā uz potenciālajiem klientiem Apvienotajā Karalistē un Īrijā rīkojās nolūkā “*veicināt, tirgot un pārdoņt Produktu*”. Līguma 1. apsvērumā “*Produkts*” bija definēts kā “*lietojumprogrammu pakalpojumu automatizācijas programmatūra lietojumprogrammu izmantošanai un pārvaldībai visā datu centrā*” (turpmāk tekstā – “**programmatūra**”). Līdz ar to šī Līguma izpratnē *Computer Associates* bija pilnvarotājs, bet *Software Incubator* – pārstāvis.
10. Programmatūra ir zināma kā lietojumprogrammas palaišanas automatizācijas programmatūra (turpmāk tekstā – “**RAS**”). RAS ir “programmatūra par programmatūru” tādā izpratnē, ka tās mērķis ir koordinēt un automātiski īstenot citu lietojumprogrammu izvēršanu un modernizāciju dažādās darbības vidēs lielās organizācijās, piemēram, bankās un apdrošināšanas sabiedrībās, lai pamatā esošie pieteikumi būtu pilnībā integrēti programmatūras darbības vidē. Sarežģītā RAS ir komplicēta un dārga, un laiks, kas nepieciešams, lai noslēgtu [un] izpildītu līgumu ar lielu organizāciju, var būt ievērojams.

Programmatūra

11. Augstā tiesa aprakstīja programmatūru kā sarežģītu, komerciālu programmatūru, kas netiek izstrādāta speciāli pēc individuāla pasūtījuma. To var ielādēt klientu aparatūrā, izmantojot fizisku datu nesēju vai veicot elektronisku lejupielādi, kā tas bija paredzēts līgumos, kas noslēgti starp *Computer Associates* un tā klientiem. Pēc Apelācijas tiesas teiktā *Computer Associates* sniedza šādus neapstrīdētus pierādījumus: 1) *Computer Associates* nodrošināja programmatūru elektroniski,

izmantojot e-pastu, kas satur saiti uz tiešsaistes portālu, no kura klients lejupielādēja programmatūru; un 2) *Computer Associates* nekad nav nodrošinājis programmatūru saviem klientiem, izmantojot fiziskus datu nesējus.

***Computer Associates* veiktā programmatūras licencēšana [oriģ. 5. lpp.]**

12. Līguma 4.1. punktā bija noteikts, ka *Computer Associates* ir ekskluzīvas tiesības paredzēt noteikumus un nosacījumus saistībā ar programmatūras licencēšanu klientiem; 6.1. punktā ir noteikts, ka *Computer Associates* piemēro samaksu un iekasē visas ar programmatūras “lietošanu” saistītās “maksas” no klientiem. *Software Incubator* uzdevums bija veicināt *Computer Associates* licences programmatūras izmantošanai piešķiršanu tā klientiem. *Software Incubator* nebija tiesību nodot programmatūras īpašumtiesības.
13. *Computer Associates* izsniedza licences, kas ļauj uzņēmuma klientiem izmantot Programmatūru saskaņā ar programmatūras modulī noteiktajiem noteikumiem saskaņā ar pamata nolīgumu jaunu klientu gadījumā vai saskaņā ar jumta līgumu esošo klientu gadījumā. Jauni klienti ieguva piekļuvi programmatūrai, aizpildot pasūtījuma veidlapu, kurā teikts, ka pasūtījuma veidlapā norādītā programmatūra ir “pieejama Klientam saskaņā ar šīs pasūtījuma veidlapas un iepriekš minētā Pamata nolīguma noteikumiem. Licenci CA programmatūras izmantošanai Klientam piešķir CA Europe S.A.R.L. saskaņā ar Programmatūras moduli starp Klientu un CA Europe S.A.R.L.”. Klientiem, kuriem bija noslēgts jumta līgums ar *Computer Associates*, programmatūras licences tika izsniegtas saskaņā ar šī līguma noteikumiem (kas ir būtībā līdzīgi pamata nolīgumam un programmatūras modulim).
14. Saskaņā ar programmatūras moduļa 3.1. punktu *CA Europe S.A.R.L.* (“turpmāk tekstā – “**CA Europe**”) piešķir klientam ierobežotu, neekskluzīvu, nenododamu licenci uz noteiktu termiņu, lai: i) uzstādītu un izvietotu programmatūru norādītajā teritorijā līdz atļautajam galalietotāju skaitam; ii) atļautu pilnvarotajiem galalietotājiem piekļūt programmatūrai; iii) izgatavotu pamatotu skaitu to programmatūras eksemplāru, kas paredzēti, lai nodrošinātu katastrofas seku novēršanu; un iv) pārvietotu programmatūru uz jaunu atrašanās vietu valsts teritorijā, iepriekš par to rakstiski paziņojot. [oriģ. 6. lpp.]
15. Saskaņā ar programmatūras moduļa 3.4. punktu licence bija atkarīga no tā, vai klients ir ievērojis saistības, kuras paredz, ka klients nedarīs turpmāk uzskaitītās darbības: i) nepieklūs un neizmantos nevienu programmatūras daļu, ko tas nav pilnvarots izmantot; ii) neizraisīs vai nepieļaus datu kompilēšanu vai reverso inženieriju; iii) nepārveidos programmatūru; iv) programmatūru neiznomās, necedēs, nenodos un neizdos tai apakšlicenci; v) neatceļ nekādus ar autortiesībām aizsargātus paziņojumus, marķējumus vai zīmes uz programmatūras kopijas; un vi) nepārsniegs atļauto tiešo lietotāju skaitu.
16. Programmatūras moduļa 4.1. punkts paredzēja, ka *Computer Associates/CA Europe* saglabā “visas tiesības, īpašumtiesības, autortiesības, patentus, preču

zīmes, komercnoslēpumus un visas citas īpašumtiesības” attiecībā uz programmatūru, un šādas tiesības netika piešķirtas klientam. Programmatūras moduļa 9.12. punktā ir arī skaidri norādīts, ka licence tikai radīja pusēm personiskas tiesības.

17. Jebkura programmatūras licence var tikt piešķirta uz nenoteiktu laikposmu (turpmāk tekstā – “beztermiņa licence”) vai arī uz ierobežotu laikposmu. Praksē vairums licenču bija beztermiņa. Saskaņā ar pamata nolīguma 10.2. punktu jebkurai pusei bija atļauts izbeigt nolīgumu, ja otra puse ir izdarījusi būtisku pārkāpumu (ja tiek nosūtīti atbilstoši paziņojumi un neizpilde noteiktā laikposmā nav novērsta), vai otras puses maksātnespējas gadījumā, pēc kura attiecīgā licence tiek nekavējoties atsaukta, un klients nodod visas programmatūras kopijas atpakaļ *Computer Associates*, dzēš vai iznīcina tās.

Līguma izbeigšana [oriģ. 6. lpp.]

18. Ar 2013. gada 9. oktobra vēstuli *Computer Associates* pārtrauca līgumu ar *Software Incubator*.

Atbilstošās tiesību normas

19. Valsts noteikums, kas piemērojams šiem faktiem, ir tirdzniecības pārstāvja definīcija, kas sniegta Noteikumu 2. panta 1. punktā un nosaka, ka “šajos noteikumos [...] “tirdzniecības pārstāvis” [oriģ. 7. lpp.] nozīmē pašnodarbinātu starpnieku, kuram ir pastāvīgas pilnvaras apspriest preču pirkšanu vai pārdošanu citas personas (turpmāk sauktas par “pilnvarotāju”) vārdā [...]”.

20. ES tiesību akta noteikums, kura interpretācija tiek pieprasīta, ir Padomes Direktīvas 86/653/EEK (1986. gada [18.] decembris) par dalībvalstu tiesību aktu koordinēšanu attiecībā uz pašnodarbinātiem tirdzniecības pārstāvjiem 1. panta 2. punkts, kurā noteikts, ka “šajā direktīvā “tirdzniecības pārstāvis” nozīmē pašnodarbinātu starpnieku, kuram ir pastāvīgas pilnvaras apspriest preču pirkšanu vai pārdošanu citas personas, turpmāk sauktas par “pilnvarotāju”, vārdā [...]”.

Līguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums

21. Direktīvā bija prasība, lai Apvienotā Karaliste ieviestu šīs direktīvas noteikumus, tostarp:

21.1. tirdzniecības pārstāvja tiesības saņemt kompensāciju vai atlīdzību pēc līguma izbeigšanas (kā paredzēts direktīvas 17. pantā), kas bija attiecīgā prasījuma priekšmets; un

21.2. tirdzniecības pārstāvja definīciju, uz ko tieši attiecas valsts noteikums, kas piemērojams šiem faktiem un kurā ir citēts tā paša pamata direktīvas noteikums angļu valodā (1. panta 2. punkts).

22. Iesniedzējtiesa lūdz prejudiciālu nolēmumu par 1. panta 2. punkta interpretāciju, jo tā uzskata, ka tas nav *acte clair*, ka šī definīcija ir piemērojama šīs lietas faktiskajiem apstākļiem, kā tas ir īpaši norādīts attiecīgajos prejudiciālajos jautājumos.

Prejudiciālie jautājumi

23. Iesniedzējtiesa uzdod Eiropas Savienības Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

1) Ja datorprogrammatūras kopija tiek piegādāta pilnvarotāja klientiem elektroniski, nevis fiziskā datu nesējā, vai tā ir uzskatāma par “precī” [oriģ. 8. lpp.] šī jēdziena izpratnē, kā tas noteikts tirdzniecības pārstāvja definīcijā Padomes Direktīvas 86/653/EEK (1986. gada [18.] decembris) par dalībvalstu tiesību aktu koordinēšanu attiecībā uz pašnodarbinātām personām (turpmāk tekstā – “direktīva”) 1. panta 2. punktā?

2) Ja pilnvarotāja klientiem tiek piegādāta datorprogrammatūra, piešķirot klientam beztermiņa licenci datorprogrammatūras kopijas izmantošanai, vai tas nozīmē “preču pārdošanu” tādā šī jēdziena izpratnē, kā tas ir noteikts tirdzniecības pārstāvja definīcijā direktīvas 1. panta 2. punktā?

Sekretārs

2019. gada 22. maijs